

METSA MATKARADA BALTIC FOREST HIKING

Metsa matkarada on läbi Balti riikide kulgev kaugmatkarada, mis läbib Eesti, Läti ja Leedu metsasemaid alasid, rahvusparke ja teisi kaitsealasid. Matkaraja lõigud on erineva raskusastmega, igaüks endale valida sobivaima. Riia ja Tallinna vaheline matkarada on jaotatud 50 lõiguks. Metsa matkarada on osa rahvusvahelisest Euroopa pikamaarajast E11. Iga rajalõik ehk päevateekond on umbes 20 km pikk.

Pikkus: u 2100 km
Leedus – 751 km
Lätis – 625 km
Eestis – 720 km
www.baltictrails.eu

Oled jõudnud Värskasse, Eesti-poolse Setomaa ja samanimelise valla keskusesse. Setod on üks omamoodi soome-ugri rahvas, kes on aastasadu elanud kahe kultuuri – Ida ja Lääne – piirimail. Osad kombid on üle võetud eestlastelt, teised slaavlastelt, ent on palju neidki, mis on säilinud eelkristlikest aegadest.

Värska asub väga looduskaunis kohas: Mustoja, Örsava järve ja Värska lahe kallastel asuvate männimetsade rüpes. Kui võtad siit suuna Riia poole, viib metsa matkarada esmalt kaarega ümber Örsava järve ja seejärel läbi ulatusliku Mustoja mõhnastiku, läbi selle metsade ja rabade, üle küngaste ja nõmmede. Mõhn tähendab eelkõige mandriliustiku sulamisel tekkinud küngast. Mustoja mõhnastik on hõredasti asustatud piirkond, kus I Eesti Vabariigi ajal oli kaitseväe laskeväli ehk õppepolügoon. Palju on seeni ja marju – Mustoja metsad on tõeline korilase paradiis. Eriti ilus on siin augustis ja varasügisel, mil nõmme- ja palumetsad on kanarbikuõitest lillaks värvunud. Mõhnastikul leidub ka omapäraseid liivaluiteid ja tuiskliivaalasid, kus kasvab arvukalt stepi päritolu taimi.

Kui võtad suuna põhja poole, kulgeb metsa matkarada läbi Värska aleviku. Jaluta kindlasti Värska promenaadil, suvisel ajal võib ette võtta väikese laevasõidu. Promenaadi kaugemas otsas on püha allikas, kust saad kosutust ja veepudeli värske allikaveega täita. Kel soovi Värskaga lähemalt tutvuda, võiks teejuhiks võtta marsruudi Völuv Värska (<https://maps.visitsetomaa.ee/et/kaardid/voluv-varska>), vastava paberkaardi saad Värska talumuuseumist, Reegi majast või Setomaa turismiinfopunktist. Väsinud matkajad saavad kehale kosutust Värska veekeskusest või Värska sanatooriumist.

Värskast keerab metsa matkarada Värska lahe loodekaldale. Rannikumadalikul on maastik tasane ning asustus tihedam. Metsad vahelduvad väikeste seto külade ja põllumaadega. Siinsed elanikud on aastasadu sõltunud eelkõige Pihkva järvest: järvest on püütud kala ning järve kasutatud olulise kaubandusteena nii suvisel kui ka talvisel ajal.

VAATAMISVÄÄRSUSED

1 National Geographicu kollane aken Obinitsas. GPS: 57.810062, 27.439529

2 Seto ateljee-galerii. Vanem ja kaasaegne seto kunst, sh kunsti ja käsitöö müük. +372 5117361; GPS: 57.80974, 27.43965

3 Obinitsa muuseum. Muuseumis saab hea ülevaate Setomaa omapärasest kultuurist ja ajaloo, rahvarõivastest ja seto leelost. +372 56227732; GPS: 57.80978, 27.44289

4 Obinitsa kirik ja kalmistu. Rajatud 1952. a. Obinitsa kalmistule on järjepanu maetud vähemalt 1500 aastat. GPS: 57.81525, 27.44247

5 Piusa külastuskeskus. Heledasse liivakivisse kaevatud tunnelitest (nn Piusa koobastest) ammutati omal ajal liiva klaasi tootmiseks. +372 53044120; GPS: 57.84125, 27.46628

6 Piusa savikoda. Elustiiliettevõtte, kus külastajate silme all valmistatakse nii traditsioonilisi kui ka unikaalseid kunsti- ja käsitööesemeid. +372 5233316; GPS: 57.84013, 27.46785

7 Mustoja maastikukaitseala. Kagu-Eesti suurim (3488 ha) ja reljeefseim mõhnastik. GPS: 57.87372, 27.64089

8 Põhjalaager. Omaaegne sõjaväe õppebaas. GPS: 57.94421, 27.64672

9 Verhulitsa laudsipettäi. lidne määnd, mille juures peatus vanasti matuserongkäik. GPS: 57.93971, 27.65191

10 Örsava järve matkarada. 5 km pikkune matkarada kulgeb ümber Örsava järve ja osaliselt ümber Värska lahe. GPS: 57.953698, 27.636176

11 Reegi maja ehk Värska külastuskeskus. Kindral Nikolai Reegi omaaegne suvemaja on taastatud keskusena, eksponeeritakse Põhjalaagri ajalugu ja loodusvarade kasutamist. +372 58878676; GPS: 57.9820230, 27.734078

12 Petserimaa Vabadussammas. Mälestussammas neile, kes langesid Petserimaal Vabadussõjas. GPS: 57.957727, 27.633037

13 Värska kirik. Põllukividest seinte ja tellistest karniisidega õigeusu kirik. GPS: 57.96028, 27.62971

14 Värska sadam. 2020. a valminud väikesadam teenindushoone ja kena promenaadiga Värska lahe kaldal. GPS: 57.957837, 27.629487

15 Laossina tsässon. Külakabel paikneb keskaegsel külakalmistul, mis on tänini kasutusel. GPS: 58.029615, 27.579956

TURISMIINFO
WWW.VISITSETOMAA.EE

WORTH SEEING

1 National Geographic yellow window in Obinitsa. GPS: 57.810062, 27.439529

2 Seto Studio-Gallery. Older and contemporary Seto art and folk art, the sale of arts and crafts. +372 5117361; GPS: 57.80974, 27.43965

3 Obinitsa Museum. The museum gives a good overview of the unique culture, history, national costumes and traditional singing of the Seto people +372 56227732; GPS: 57.80978, 27.44289

4 Obinitsa church and cemetery. The church was built in 1952 and the cemetery is at least 1,500 years old. GPS: 57.81525, 27.44247

5 Piusa caves visitor centre. The sandstone caves were created during the mining of glass sand in 1922–1966. +372 53044120; GPS: 57.84125, 27.46628

6 Piusa Pottery ceramics studio. An open ceramics studio and shop. +372 5233316; GPS: 57.84013, 27.46785

7 Mustoja landscape protection area. The biggest kame field (3488 ha) of Southeast Estonia, with very varied relief. GPS: 57.87372, 27.64089

8 The Northern Camp. Former military practice base. GPS: 57.94421, 27.64672

9 Verhulitsa pine. An old pine tree associated with funeral customs. GPS: 57.93971, 27.65191

10 Lake Örsava hiking trail. 5 km hiking trail around Lake Örsava and parts of the Värska Bay. GPS: 57.953698, 27.636176

11 General Reek's House. The former summer residence of General Nikolai Reek is restored as a visitor center that shows the history of the Northern Camp and the use of natural resources. +372 58878676; GPS: 57.9820230, 27.7340784

12 Freedom Monument of Pechory County. A memorial for those who fell in the War for Freedom in Pechory County. GPS: 57.957727, 27.633037

13 Värska church. An Orthodox church built of stones and bricks. GPS: 57.96028, 27.62971

14 Värska port. A small port built equipped with service and technical infrastructure. There is a lovely promenade along the Värska Bay. GPS: 57.957837, 27.629487

15 Laossina village chapel. Located in a medieval village cemetery that is still in use. GPS: 58.029615, 27.579956

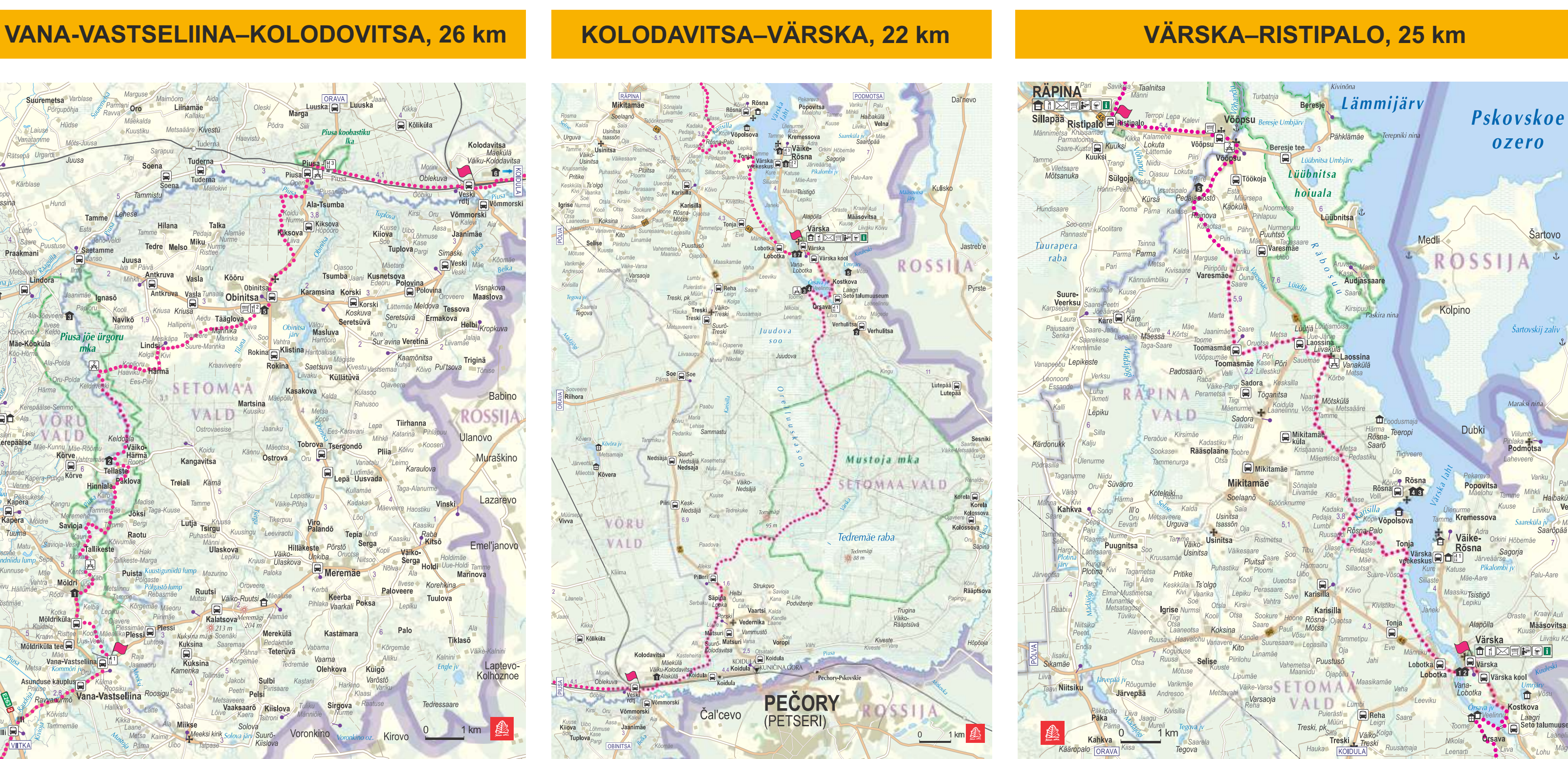
TOURISM INFORMATION
WWW.VISITSETOMAA.EE

HEA TEADA ! / GOOD TO KNOW!

- Setomaa asub Vene piiri ääres, seega jälgi oma mobiiltelefoni ja võimalusel võta mobiilne andmeside välja: telefon võib sattuda Vene võrku ja tekitada suure arve.
- Värskas (2 km) on kaks toidupoodi, poed on ka Obinitsas (27 km) ja Räpinas (27 km).

- Setomaa is located along the Russian border, so keep an eye on your phone and if possible, switch off mobile data: your phone might reach a Russian network and result in a large bill.
- There are 2 food stores in Värska (2 km), as well as in Obinitsa (27 km) and Räpina (27 km).

TURISMIINFO
+372 5682 1268
turism@setomaa.ee
www.visitsetomaa.ee

EUROPEAN UNION
European Regional Development Fund

HÄDAABINUMBER
EMERGENCY
112

